✦ EZAJAM FINANCE GUIDE™ • IZDANJE 2026.

Pametnije s novcem.

Praktičan vodič kroz pozajmice, bankovne procjene, odgovornu potrošnju, štednju i prve korake u ulaganjima.

Ne morate biti financijski stručnjak da biste donosili bolje odluke. U ovom vodiču pronaći ćete jasna objašnjenja, stvarne primjere u eurima i korake koje možete primijeniti već danas.

DOBRO DOŠLI

Malo više znanja.
Mnogo sigurnije odluke.

Vodič je nastao iz potrebe da osnovne financijske pojmove objasni jednostavno – od kratkoročne pozajmice i bankovnog izvoda do stvaranja male rezerve i razumijevanja rizika ulaganja.

Počnite od poglavlja koje vam je trenutno najkorisnije. Ne morate sve riješiti u jednom danu; i jedna bolja odluka ima vrijednost.

✦ **Ne obećavamo da će svaki zahtjev biti odobren.**
Učimo kako prepoznati trošak, planirati otplatu i donositi informirane odluke.

POGLAVLJE 01 | | PRIJE PRVE ODLUKE

Pozajmica nije dodatni prihod

Pozajmica povećava iznos kojim danas možete raspolagati, ali stvara obvezu iz budućeg prihoda. Zato je najvažnije pitanje **od čega ćete je vratiti na dan dospijeća**, a ne samo možete li danas dobiti novac.

Kratkoročna pozajmica može pomoći pri neplaniranom izdatku, ali nije zamjena za redoviti prihod ni trajno rješenje manjka u kućnom budžetu. Posebno je rizično vraćati jednu pozajmicu novom pozajmicom.

> **Pravilo za ponijeti**
> Ako već danas ne znate iz kojeg ćete sigurnog prihoda podmiriti povrat, nemojte računati na neizvjesnu plaću, dobitak ili drugu novu pozajmicu.

POGLAVLJE 02 | | RAZUMIJEVANJE UGOVORA

Kako radi kratkoročna pozajmica

Ugovor određuje **glavnicu**, iznos koji će vam biti isplaćen, sve naknade, rok povrata, uvjete produljenja i posljedice kašnjenja. Te stavke nisu uvijek iste: neto isplata može biti manja od nominalne glavnice, a ukupan povrat veći.

1. **Zahtjev:** dostavljate podatke potrebne za procjenu.
2. **Provjera:** vjerovnik procjenjuje mogućnost uredne otplate; odobrenje nije automatsko.
3. **Ponuda:** prije prihvata dobivate točan prikaz iznosa i rokova.
4. **Isplata i otplata:** sredstva se isplaćuju na ugovoreni račun, a obveza dospijeva na ugovoreni datum.

Prije prihvata uvijek usporedite **neto primljeni iznos** s **ukupnim iznosom koji ćete vratiti**. Ako je neki dio ponude nejasan, zatražite pisano pojašnjenje.

POGLAVLJE 03 | | ČITANJE IZNOSA U EURIMA

Koliko pozajmica stvarno košta

Primjer u nastavku služi **isključivo za učenje čitanja financijskih stavki**. On nije ponuda, odobrenje ni potvrda dopuštenosti pojedinih naknada.

Ugovorena glavnica	300,00 €
Naknada zadržana pri isplati	3,98 €
Stvarno primljena sredstva (neto)	**296,02 €**
Dodatna ugovorena usluga u primjeru	75,00 €
Ukupno za povrat	**375,00 €**
Razlika: povrat minus stvarna isplata	**78,98 €**

U ovom primjeru razlika između primljenog novca i ukupnog povrata iznosi **78,98 €**. Pri usporedbi proizvoda razmotrite i kamatu, naknade obrade, usluge koje su uvjet kreditiranja, osiguranja i mogući trošak kašnjenja. **Naziv pojedine naknade ne određuje sam po sebi je li ona trošak kredita.**

> **Što je EKS?**
>
> Efektivna kamatna stopa (EKS) standardiziran je pokazatelj troška kredita izražen na godišnjoj razini. Korisna je za usporedbu, osobito ako ponude imaju različite naknade i rokove. Ako je EKS zakonski obvezan, mora biti prikazan u odgovarajućim informacijama i ugovoru.

POGLAVLJE 04 | | OSOBNI KONTROLNI POPIS

Sedam pitanja prije prihvata

1. Je li trošak koji financiram nužan ili ga mogu odgoditi?
2. Koliko ću **točno primiti** i koliko ću **ukupno vratiti**?
3. Koji je datum dospijeća i kada stvarno očekujem prihod?
4. Što ostaje za stanovanje, hranu, režije, djecu i ostale obveze?
5. Imam li već kredite, kartice, minuse ili druge pozajmice?
6. Što se događa ako uplata kasni i koliko stoji eventualni prolongat?
7. Postoji li sigurnija i jeftinija alternativa: odgoda računa, obročna kupnja bez dodatnih troškova ili pomoć iz uštedevine?

Odgovor „vjerojatno ću nekako platiti” nije plan otplate. Bolji je jednostavan zapis s datumom, iznosom i izvorom novca.

POGLAVLJE 05 | | KREDITNA SPOSOBNOST, JEDNOSTAVNO

Što banka gleda kod zahtjeva za kredit

Ne postoji jedan jedinstven postupak ili univerzalni „bankovni rezultat” koji sve banke primjenjuju jednako. Pravila se razlikuju prema banci, vrsti kredita, iznosu, ročnosti i individualnim okolnostima.

ŠTO BANKA MOŽE PROCJENJIVATI	ZAŠTO JE VAŽNO
Visinu i redovitost prihoda	Može li se dug vraćati tijekom cijelog roka?

ŠTO BANKA MOŽE PROCJENJIVATI	ZAŠTO JE VAŽNO
Stabilnost zaposlenja ili drugih prihoda	Koliko su primanja predvidiva?
Postojeće kredite, kartice, dopušteni minus	Koliki dio prihoda je već opterećen?
Stanovanje i osnovne životne troškove	Koliko je novca realno raspoloživo?
Povijest urednih ili zakašnjelih plaćanja	Kako su dosadašnje obveze servisirane?
Promet po računu, kad je opravdano zatražen	Podudara li se prijavljeni prihod sa stvarnim priljevima i obvezama?
Relevantne kreditne registre	Informacije o obvezama koje su u tom sustavu evidentirane.

Navedeno su primjeri procjene, ne automatski razlozi za odobrenje ili odbijanje. Prikupljanje podataka mora imati primjerenu svrhu i pravnu osnovu.

POGLAVLJE 06 | | BEZ MITOVA O KREDITNOM REJTINGU

Što banka ne vidi uvijek – i česte zablude

- **Ne postoji javno dostupan, jedinstven kreditni rezultat za svakog građanina** koji bi sam odlučivao o svim kreditima.
- **OSR nije isto što i popis svih transakcija:** HROK-ov Osnovni sustav registra služi razmjeni podataka o kreditnim obvezama među institucijama koje u njemu sudjeluju. To nije jedinstven prikaz svake privatne kupnje ili svakog računa.
- **Banka ne dobiva automatski svaki vaš račun i svaku transakciju.** Za promet određenog računa može imati vlastite evidencije ili tražiti odgovarajuće izvode odnosno podatke drugim dopuštenim putem.
- **Jedna kupnja nije automatska presuda.** Bitan je širi obrazac prihoda, obveza i rizika, prema pravilima konkretne institucije.
- **Veća plaća sama po sebi ne jamči odobrenje.** Važni su i postojeći dugovi te nužni troškovi života.

> **Važno**
> Ne pokušavajte „uljepšavati” bankovne izvode ili prešućivati obveze. Nepotpuni ili netočni podaci mogu dovesti do odbijanja zahtjeva i drugih posljedica.

POGLAVLJE 07 | | PRILJEVI, ODLJEVI I FINANCIJSKE NAVIKE

Kako čitati vlastiti izvod po računu

Izvadak iz banke može biti koristan alat i vama, ne samo vjerovniku. Pogledajte najmanje tri stvari: **koliko redovno dobivate**, **koliko obvezno trošite** i **što vam stvarno ostaje**.

Priljevi

Plaća, mirovina, ugovorene naknade, povremeni honorari i druga sredstva. Razdvojite redovne od neizvjesnih.

Obvezni odljevi

Stanovanje, režije, hrana, postojeće rate, prijevoz i troškovi djece. Oni imaju prednost pred novom zaduženošću.

Promjenjivi odljevi

Restorani, narudžbe, pretplate, zabava i kupnje koje se mogu odgoditi. Tu su najčešće prve mogućnosti uštede.

Za primjer: plaća od 1.200 €, osnovni troškovi od 760 €, postojeće obveze 220 € i ostali troškovi 130 € ostavljaju samo **90 €** slobodnog prostora. Nova obveza povrata od 375 € u tom slučaju nije održiva bez drugog pouzdanog izvora sredstava.

POGLAVLJE 08 | | JEDNA STRANICA, ČETIRI SKUPINE

Kućni budžet koji se može pratiti

Dobar budžet ne mora biti složena tablica. Počnite s mjesec dana stvarnog praćenja.

SKUPINA	PRIMJERI
Prihod	Plaća, mirovina, pouzdani dodatni prihodi
Neodgodivo	Najam, režije, hrana, lijekovi, prijevoz
Obveze	Krediti, kartice, minus, otplate
Fleksibilno	Izlasci, pretplate, kupnje, zabava

Jednostavna formula: slobodni prostor = pouzdan prihod − neodgodivi troškovi − postojeće obveze − minimalna sigurnosna rezerva. Ako je rezultat negativan, problem se ne rješava novom pozajmicom.

Metode poput 50/30/20 mogu biti korisna početna orijentacija, ali nisu pravilo za svakoga. Kod nižih primanja nužni troškovi mogu zauzimati znatno veći dio budžeta.

POGLAVLJE 09 | | PRIJE NEGO PRITISNETE PRIHVAĆAM

Plan otplate za sljedećih 30 dana

Upišite točan dan kada dug dospijeva, iznos povrata i dokaziv izvor novca. Novac namijenjen otplati nemojte trošiti na neobvezne kupnje.

1. **Dan prihvata:** spremite ugovor i zapišite datum dospijeća.
2. **Prvi tjedan:** izdvojite dio očekivanih sredstava ako je to moguće.
3. **7 dana prije dospijeća:** provjerite stanje i plan.
4. **3 dana prije dospijeća:** provjerite IBAN, poziv na broj i vrijeme bankovne obrade.
5. **Na dan uplate:** sačuvajte potvrdu i provjerite da je uplata evidentirana.

> **Mala navika**
>
> Postavite dva podsjetnika u mobitelu: jedan tjedan prije dospijeća i drugi tri dana prije. Time smanjujete rizik da obvezu previdite.

POGLAVLJE 10 | | PRODULJENJE NIJE OPROST DUGA

Prolongat: kad pomaže, a kad povećava problem

Prolongat znači produljenje roka otplate pod uvjetima koje određuje ugovor i pojedinačna potvrda. Nije automatsko pravo, niti znači da je glavnica otplaćena. Ako se za produljenje plaća naknada, stvarni ukupan trošak raste.

Primjer: ako obveza povrata iznosi 375 €, a produljenje stoji dodatnih 75 €, ukupni novčani izdatak povezan s tim slučajem može narasti na 450 €, ako izvorna obveza ostaje ista. Uvijek provjerite točan ugovor i potvrdu prolongata.

Ako se već pri ugovaranju očekuje da će produljenje biti nužno, to je znak da treba preispitati odluku o zaduživanju. Dugoročnije alternative mogu biti dogovor s vjerovnikom ili prilagodba drugih troškova.

POGLAVLJE 11 | | RAZLIKUJTE VRSTE DUGA

Kartice, minus i više paralelnih zaduženja

Dopušteno prekoračenje može izgledati kao „vlastiti novac”, ali ono je obveza prema banci i može stvarati kamate i naknade. Kreditna kartica s obročnom otplatom može imati drugačiji trošak od revolving modela, u kojem se prenosi nepodmireni saldo.

Poseban oprez potreban je ako istodobno imate **više kratkoročnih pozajmica, minus i kartičnu obvezu**. Ne promatrajte svaku ratu izolirano – zbrojite sve iznose koji dolaze na naplatu u istome mjesecu.

Praktično pravilo: prije novog zaduženja napravite jedan popis svih obveza, iznosa za podmirenje, datuma i cijene eventualnog kašnjenja.

POGLAVLJE 12 | | DJELUJTE PRIJE DOSPIJEĆA

Ako s otplatom nastanu problemi

Neugodna situacija ne postaje lakša ignoriranjem. Ako očekujete kašnjenje, javite se vjerovniku **prije dospijeća**, objasnite što se promijenilo i tražite pisanu informaciju o mogućim rješenjima.

- Nemojte obećavati datum koji ne možete ispuniti.
- Sačuvajte komunikaciju, ugovore i potvrde uplata.
- Zatražite pregled stvarnog preostalog duga i dopuštenih troškova.
- Ne uzimajte novu skupu pozajmicu samo da prikrijete dospjeli dug bez održivog plana.

U Hrvatskoj se podaci o osnovama za plaćanje i provedbi ovrhe mogu provjeravati putem Fininih usluga e-Dugovanja, kada su za korisnika dostupni. Takve informacije imaju posebnu svrhu i nisu zamjena za provjeru ugovorne obveze.

POGLAVLJE 13 | | DVA RAZUMLJIVA PRISTUPA

Kako postupno smanjivati postojeće dugove

Nakon što podmirite nužne životne troškove i minimalne ugovorene obveze, dodatni raspoloživ iznos možete usmjeriti prema jednom dugu. Dva česta pristupa su:

Najskuplji dug prvi

Dodatno podmirujete dug s najvišim ukupnim troškom. To često smanjuje buduće troškove, ali ovisi o uvjetima ugovora i naknadama.

Najmanji dug prvi

Prvo zatvarate najmanji dug radi osjećaja napretka. Financijski ne mora biti najjeftinije, ali nekim ljudima pomaže u održavanju plana.

Ni jedan pristup ne podrazumijeva preskakanje obveznih minimalnih uplata. Ako je budžet već neodrživ, koristite besplatne ili neovisne izvore savjetovanja o dugovima.

POGLAVLJE 14 | | ŠTEDNJA POČINJE MALIM IZNOSIMA

Rezerva za nepredviđene troškove

Financijska rezerva smanjuje potrebu za novom kratkoročnom pozajmicom kod kvara uređaja, hitnog putovanja ili privremenog prekida prihoda.

1. **Prva prekretnica: 50 €**
   Odvojite iznos koji nije namijenjen svakodnevnoj potrošnji.

2. **Sljedeći cilj: 100–300 €**
   Postupno pokrijte manje neplanirane troškove.

3. **Dugoročno: nekoliko mjeseci osnovnih troškova**
   Veličinu prilagodite kućanstvu, poslu i sigurnosti primanja.

Ne morate odmah štedjeti mnogo. Ako izdvojite 10 € svaki tjedan tijekom 10 tjedana, skupit ćete 100 € – bez pretpostavke o kamati. Prije ulaganja novca koji vam može hitno trebati, razmotrite dostupnu rezervu u likvidnom obliku.

POGLAVLJE 15 | | RUTINA KOJA MOŽE TRAJATI

Kako štedjeti bez odricanja od svega

Štednja je uspješnija kada je jednostavna i ponovljiva. Odredite mali iznos koji možete izdvojiti nakon osnovnih troškova i obveznih otplata. Ako je moguće, odvojite ga odmah po primitku plaće.

- Pregledajte pretplate koje se ne koriste.
- Za neplaniranu kupnju uvedite pravilo čekanja 24 sata ili dulje.
- Planirajte tjedni iznos za hranu, prijevoz i sitne troškove.
- Ne smatrajte privremeni višak sredstava trajno raspoloživim prihodom.
- Jednom mjesečno usporedite plan i stvarno stanje.

Štednja nije natjecanje. Kod malih prihoda prvi cilj je stabilizirati obveze i izbjeći dodatne troškove kašnjenja, a tek zatim povećavati iznos koji odvajate.

POGLAVLJE 16 | | DUGOROČNI CILJEVI I RIZIK

Ulaganje: tek nakon temelja

Štednja i ulaganje nisu isto. Kod ulaganja vrijednost imovine može rasti, ali i padati, a gubitak dijela ili cijelog uloženog iznosa moguć je ovisno o proizvodu.

1. **Prvo:** pokrijte nužne obveze i razvijte osnovnu rezervu.
2. **Zatim:** odredite cilj i koliko dugo nećete trebati ulagani novac.
3. **Razumijte rizik:** veći obećani prinos obično znači i veći rizik; zajamčen visoki prinos je znak za oprez.
4. **Razmotrite raspodjelu:** diversifikacija može smanjiti ovisnost o jednom ulaganju, ali ne uklanja rizik.

5. **Usporedite troškove:** naknade kupnje, vođenja, fonda i porezne obveze mogu utjecati na rezultat.

Dionice, fondovi, obveznice i štedni proizvodi razlikuju se po riziku i likvidnosti. Za novac potreban sljedeći mjesec rizična ulaganja obično nisu prikladna.

POGLAVLJE 17 | | SIGURNOST NA INTERNETU

Prepoznajte sumnjive financijske ponude

Prije prijave ili uplate provjerite identitet društva, službenu domenu, kontakt i uvjete. Oprez je potreban kada netko traži plaćanje unaprijed uz obećanje „zajam je zajamčen”, požuruje vas prijetnjama ili traži lozinke i jednokratne bankovne kodove.

- Ne dijelite PIN, lozinku internetskog bankarstva ni jednokratni kod za prijavu.
- Provjerite podudaraju li se podaci o primatelju uplate s ugovorom.
- Ne otvarajte poveznice iz sumnjivih poruka bez provjere pošiljatelja.
- Osobne isprave šaljite samo preko službeno potvrđenog, odgovarajuće zaštićenog kanala.
- Sačuvajte primjerak prihvaćenog ugovora i sve potvrde.

Pravodobno postavljena pitanja nisu prepreka brzoj obradi. Ona su dio odgovornog financijskog odlučivanja.

POGLAVLJE 18 | | GRADITE PREDVIDIVU FINANCIJSKU SLIKU

Kako se pripremiti za veći bankovni kredit

Kada jednog dana planirate stambeni ili veći gotovinski kredit, korisno je unaprijed provjeriti imate li stabilna primanja, pregled postojećih obveza i dovoljno prostora nakon osnovnih troškova.

- Bilježite dospijeća i podmirujte obveze uredno.
- Smanjite skuplje kratkoročne dugove prije novog dugoročnog zaduženja.
- Čuvajte uredne potvrde o prihodima i dokumentaciju koju banka razumno traži.

- Ne računajte na maksimalan mogući iznos kredita; promatrajte ratu koju možete podnijeti i ako se dio troškova poveća.
- Usporedite više ponuda prema ukupnom trošku, EKS-u, ročnosti i uvjetima prijevremene otplate.

> **Nema automatskog recepta**
>
> Uredan račun i stabilni prihodi povećavaju preglednost financijske situacije, ali ne daju jamstvo odobrenja. Svaka institucija provodi vlastitu procjenu prema primjenjivim pravilima.

POGLAVLJE 19 | | OD ZNANJA DO NAVIKE

Osobni plan za sljedećih 30, 60 i 90 dana

30

Prvih 30 dana

Popišite sve prihode, obveze i pretplate. Uvedite podsjetnike za dospijeća i odredite minimalnu rezervu.

60

Do 60 dana

Provjerite što je u budžetu doista ostalo nakon osnovnih troškova. Smanjite barem jedan nepotreban redoviti izdatak.

90

Do 90 dana

Procijenite napredak: manje zakašnjenja, manji kratkoročni dug, veća rezerva i bolja evidencija.

Odaberite jedan cilj koji možete mjeriti. Primjer: „Tri mjeseca sve uplate na vrijeme” korisniji je od opće odluke „bolje ću s novcem”.

POGLAVLJE 20 | | POJMOVI BEZ KOMPLICIRANJA

Mali rječnik financijskih pojmova

Glavnica Iznos koji je ugovoren kao osnovna obveza kredita ili pozajmice.

Neto isplata	Novac koji zaista sjedne na vaš račun nakon ugovorenih odbitaka.
Ukupan povrat	Iznos koji prema ugovoru trebate ukupno vratiti, bez naknadnih troškova eventualnog kašnjenja ako nisu nastali.
Nominalna kamatna stopa	Stopa prema kojoj se obračunava redovna kamata; sama ne mora prikazati sve troškove.
EKS	Pokazatelj ukupnog troška kredita izražen na godišnjoj osnovi prema primjenjivoj metodologiji.
Dospijeće	Datum do kojega obveza treba biti podmirena.
Prolongat	Ugovoreno produljenje roka, često uz dodatne uvjete ili trošak.
OSR / HROK	Sustav razmjene podataka o kreditnim obvezama među institucijama koje sudjeluju u sustavu.
Diverzifikacija	Raspodjela ulaganja radi smanjivanja ovisnosti o jednom izdavatelju ili vrsti imovine.

POGLAVLJE 21 | | ZAPIŠITE ODGOVORE

Radni list za vlastiti plan

Ovaj dio možete prepisati u bilježnicu ili ispisati. Ne morate nikome slati ispunjeni radni list.

Moji pouzdani mjesečni prihodi	_____ €
Stanovanje, hrana, režije i ostalo nužno	_____ €
Postojeće rate, kartice, minus i dugovi	_____ €
Sigurnosna rezerva koju želim ostaviti	_____ €
Stvarno raspoloživo nakon obveza	_____ €
Najbliži važan datum dospijeća	____ / ____ / _____
Moj prvi financijski cilj za 30 dana	_____

Provjera: ako novac koji ostaje nije dovoljan za novu obvezu, odluka o dodatnom zaduženju zahtijeva dodatni oprez.

DODATNO ČITANJE

Pouzdani izvori

Za dodatna pojašnjenja tema o kreditiranju, evidencijama, dugovima i ulaganjima možete se informirati kod nadležnih institucija:

- HROK – Osnovni sustav registra
- HNB / javne informacije o kreditu i EKS-u
- Fina – e-Dugovanja i pitanja o ovrhama
- HANFA – Osnove ulaganja
- HANFA – Rizik i diversifikacija

Informacije na službenim izvorima mogu se mijenjati. Za pravne uvjete pojedinog financijskog proizvoda uvijek pročitajte njegovu aktualnu ugovornu dokumentaciju.

KAKO KORISTITI OVAJ VODIČ

Digitalna edukacija i informativna podrška

eZajam Finance Guide™ pruža opće informacije o osobnim financijama i razumijevanju financijskih obveza. Ako ste ugovorili mogućnost individualnog informativno-edukativnog razgovora, možete ga zatražiti odgovorom na službenu e-mail adresu, sukladno ugovorenim uvjetima. Razgovor ne zamjenjuje regulirano investicijsko, porezno, pravno ili osobno financijsko savjetovanje.

Vodič ne jamči odobrenje pozajmice, određeni rezultat kreditne procjene, prinos ulaganja ili ishod pregovora s vjerovnikom.

PDF

SAČUVAJTE ZA KASNIJE

Preuzmite svoj primjerak.

Čitajte offline, spremite vodič na mobitel ili ispišite radni list za kućni budžet.

PDF sadrži isti edukativni sadržaj kao ova stranica.

Informativna napomena

Sadržaj je opće edukativne naravi i ne predstavlja pojedinačni pravni, porezni, investicijski ni bankarski savjet. Financijski uvjeti konkretne pozajmice određuju se pojedinačnom ponudom, ugovorom i primjenjivim propisima. Procjene pojedinih kreditnih institucija mogu se razlikovati. Podaci u primjercima služe objašnjenju i ne jamče odobrenje.

eZajam GmbH · c/o do well GmbH, Gewerbestrasse 5, 6330 Cham, Švicarska · UID CHE-328.724.595 · infoezajam@gmail.com

Verzija 2.0 · 31. listopada 2026. · © eZajam GmbH